

VANTAAN KAUPUNKI

ASEMAKAAVAMUUTOSEHDOTUS JA
 MAANALAINEN ASEMAKAAVAEHDOTUS
 002456 ja 621200ma
 Vantaan ratikka: Jokiniemi
 LAUSUNNOT JA VASTINEET
 24.10.2023

Asemakaavoitus MYL, TTA

Kaupunginhallitus 8.5.2023 oikeutti asemakaavoituksen pyytämään tarvittavat lausunnot asemakaavamuutosmuutosehdotuksesta ja maanalaisesta asemakaavaehdotuksesta **002456 ja 621200ma / Vantaan ratikka: Jokiniemi**. Lausuntoja pyydettiin 17 kpl ja saatiin 8 kpl.

Lausunnonantaja	Lausunto	Tarkistukset
NRO 1, 31.5.2023 Vantaan Energia	Vantaan Energia haluaa, että asemakaavan muutosehdotuksessa huomioidaan maakaapeleiden ja kaukolämpöputkien sijainnit.	Maakaapelit ja kaukolämpöputket on huomioitu asemakaavaehdotuksessa. Ei toimenpiteitä.
NRO 2, 8.6.2023 Tukes	Kaavamuutosalue sijaitsee laajamittaista vaarallisten kemikaalien käsittelyä ja varastointia harjoittavan kohteen välittömässä läheisyydessä. Kaavoituksessa on huomioitava, että yhteiskunnan kannalta merkittävän infrastruktuurin tullessa lähemmäksi tehdasalueita, voi yritysten toiminnan laajenemismahdollisuudet heikentyä vaarallisten kemikaalien käsittelyn ja varastoinnin osalta. Tukesin näkemyksen mukaan kaavamuutokselle ei ole estettä käytössä olevien selvitysten ja valvontatietojen perusteella.	Tikkurila Oyj:tä on kuultu kaavatyön aikana MRL 62 §:n sekä MRA 30 §:n mukaisesti. Kaavassa on annettu sisäilman laatuun liittyvä määräys yleisten rakennusten korttelialueelle; Rakennusten suunnittelussa on huolehdittava siitä, että ympäristön ilman epäpuhtauksien siirtyminen sisätiloihin on estetty. Rakennusten raittiin ilman otto tulisi sijoittaa mahdollisimman etäälle vilkkaista liikenneväylistä. Ei toimenpiteitä.
NRO 3, 19.6.2023 Väylävirasto	Lauri Korpisen kadun tasoristeyksen kohdalla Tikkurila – Hakkila -rata sijoittuu voimassa olevan asemakaavan mukaiselle katualueelle. Laadittavassa asemakaavassa rautatiealueen tulee kaikkineen rakenteineen sijoittua rautatiealueen puolelle.	Maanpäällisen asemakaavan muutosehdotuksen nro 002456 alue ei ulotu Lauri Korpisen kadun tasoristeyksen alueelle. Tikkurilantie–Tikkurilanraiti-risteyksen eritasoristeyksen kaavamerkintä on korvattu rautatien tasoristeys-merkinnällä.

	<p>Asemakaavan muutosluonnoksessa on Tikkurilantien ja Jokiniementien nykyisten tasoristeysten kohdalle osoitettu eritasoristeykset. Mikäli kyseisiä katuja ei ole tarkoitus toteuttaa tulevaisuudessa radan kanssa eritasoon, tulee kyseisiä kaavamerkintöjä vielä tarkistaa. Muussa tapauksessa eritasoratkaisujen toteutettavuus ja niiden vaatimat tilavaraukset tulee selvittää kaavatyön yhteydessä.</p>	
<p>NRO 4, 19.6.2023 HSY</p>	<p>Asemakaavan muutosalueella on laajalti siirrettävä vesihuoltoverkosta.</p> <p>Lähivirkistysalueilla (VL) sijaitsee nykyisiä vesihuoltolinjoja, joita varten ei ole asemakaavaan merkitty johtokujaa. Mikäli katsotaan tarpeelliseksi, tulee niitä varten lisätä johtokuja.</p>	<p>Vesihuoltoverkosto on huomioitu asemakaavaehdotuksessa.</p> <p>Vesihuollon linjoille ei ole tarpeen osoittaa johtokujaa kaavassa, sillä ne sijaitsevat yleiseksi alueeksi kaavoitetulla alueella, jolle ei ole suunniteltu rakentamista, joka häittäisi tai estäisi johtokujan sijoittumista.</p> <p>Ei toimenpiteitä.</p>
<p>NRO 5, 22.6.2023 HSL</p>	<p>HSL lausui, että alueen joukkoliikenteen pysäkeille johtavien reittien turvallisuus, sujuvuus sekä esteettömyys tulee varmistaa, ja otti lausunnossaan kantaa pyöräpysäköinnin laatuun, tilavarauksiin ja määrään. HSL totesi, että myös kestävän liikkumisen tulevaisuuteen, kuten sähköpyörien lataamiseen ja kuormapyörienkin liityntäpysäköintiin, olisi hyvä varautua riittävin tilavarauksin.</p> <p>Lisäksi lausunnossa todettiin, että tarkemmassa suunnittelussa on hyvä varmistaa laitekaapeleiden käyttötarve ja sijainnit HSL:ltä, ja että <i>Santaradantie välillä Jokiniemenkatu-Kanervannummi</i></p>	<p>Katualueen toimintojen tilavaraukset on tutkittu ratikan katusuunnittelun yhteydessä. Asemakaavaehdotuksessa on huomioitu ratikan katualueen tilavaraukset. Katualueen toteutus suunnitellaan katusuunnittelun yhteydessä. Katusuunnitelmissa otetaan kantaa muun muassa pyöräpysäköintiin sekä kevyen liikenteen kulkuyhteyksiin ja esteettömyyteen. Myös mahdolliset ajouratarkastelut laaditaan katusuunnittelun yhteydessä.</p> <p>Ei toimenpiteitä.</p>

	<p>-katusuunnitelmasta 58711-1 tulisi tutkia ajouratarkastelun avulla, ettei bussin peränylitys osu katokseen tai matkustajiin.</p>	
<p>NRO 6, 22.6.2023 Vantaan kaupunginmuseo</p>	<p>Valtakunnallisesti merkittävän rakennetun kulttuuriympäristön aluerajausta tullaan luultavasti pienentämään, kun RKY-inventointia ajantasaistetaan.</p> <p>Maiseman kannalta maakunnallisesti merkittäviin / yleiskaavan kulttuuriympäristön merkittäviin alueisiin liittyvät kaavamerkinnot tulisi siirtää myös asemakaavan tasolle. Arvoalueet tulee mainita kaavaselostuksessa.</p> <p>Kaavaselostuksen yleiskaavaa käsittelevää kappaletta tulisi täydentää yleiskaavan Suuren rantatien merkintään liittyvän määräyksen osalta.</p> <p>Jokiniemen Muinaispuistoa on esitetty valtakunnallisesti arvokkaaksi arkeologiseksi kohteeksi.</p> <p>Alueen historian esiintuomisesta tulisi määrätä asemakaavatasolla ja taata, että alueen rikas historia tulisi huomioiduksi yksityiskohtaisempia katu- ja puistosuunnitelmia ja taiteen konsepteja laadittaessa.</p>	<p>Alueella voimassa olevassa asemakaavassa osoitetut katu- ja rautatiealueet sekä yleisten rakennusten korttelialue ovat jo nykyisellään maisemaltaan muuttuneita.</p> <p>Kuninkaanrannan puistoalueen katualueeksi muuttuvalla osalla sijaitsee nykyisin ulkoilureitti. Ratikka kulkee pääosin olemassa olevassa kaupunkirakenteessa. Yleiskaavan 2020 arvokkaan kulttuuriympäristön alueella katualueen laajennukset ovat vähäisiä. Alueen käyttötarkoitukseen ei tule merkittävää muutosta.</p> <p>Ratikan rakentamisella on vain vähäinen vaikutus Keravanjoen rannan maiseman muuttumiseen. Suojeltu maisema-alue -merkintä ei ole kaava-alueella tarpeellinen, sillä kaava ei mahdollista sellaista rakentamista, jolla olisi vähäistä suurempia vaikutuksia maisemaan. Keravanjoen varren maisemalliset arvot on siten otettu huomioon kaavaratkaisussa.</p> <p>Asemakaavaselostuksen tekstiä on tarkennettu Uusimaa-kaavaa 2050, Vantaan yleiskaavaa ja maisemallisia arvoja koskevilta osin.</p> <p>Määräys alueen historian huomioimisesta katu- ja puistosuunnitelmia ja taiteen konsepteja laadittaessa ei ole tarpeen, sillä katu- ja puistosuunnittelua ohjataan jo laaditulla Ratikan Design Manualilla, jossa maisema, kaupunkikuva ja paikalliset</p>

		<p>erityispiirteet on otettu huomioon. Kaavaselostuksessa Ratikan Design Manual on nostettu ympäristön laatua koskeviin tavoitteisiin. Selostuksen luvussa 4.2 ”Ympäristön laatua koskevien tavoitteiden toteutuminen” on mainittu, että Kaavan katutilan laatuun kiinnitetään ratikan katu- ja puistosuunnittelussa paljon huomiota.</p>
<p>NRO 7, 26.6.2023 Uudenmaan ELY-keskus</p>	<p>Asuinrakennusten ulkovaipan ääneneristävyydet tulisi kaavatyössä selvittää meluesteen riittävän korkeuden ja sijainnin määrittelyä varten. Meluesteen likimääräinen korkeus tulisi merkitä kaavaan.</p>	<p>Ratikkahanke aiheuttaa alueella meluntorjuntatarpeen julkisivujen osalta. Meluselvityksessä on osoitettu kaksi metriä korkean meluseinän tarve kyseiseen paikkaan. Meluseinällä poistetaan ratikan vaikutus.</p> <p>Kaavaan on lisätty meluesteen vähimmäiskorkeuteen liittyvä määräys. Meluesteen korkeus perustuu asemakaavatyön yhteydessä laadittuun ratikan meluselvitykseen, jonka mukaisesti noin kahden metrin korkuinen meluseinä riittää sisämelun ohjearvojen toteutumiseen. Melusteiden sijainnit ja korkeudet määritellään tarkemmin ratikan katusuunnitelmissa. Rakennusten ulkovaipan äänieristävyyttä ei ole tarpeen mitata kaavatyön yhteydessä.</p>
<p>NRO 8, 26.6.2023 Uudenmaan liitto</p>	<p>Asemakaavaselostuksen kuvaus maakuntakaavatilanteesta tulee päivittää.</p>	<p>Maakuntakaavaa koskeva teksti selostuksessa on päivitetty.</p>

NRO 1

Vantaan Energia, 31.5.2023

**Lausunto:
Sähköverkko**

Vantaan Energia Sähköverkot Oy:n keski- ja pienjännitemaakaapelit sijaitsevat karttaliitteiden 1 - 2 mukaisesti. Suurjänniteilmajohdot sijaitsevat karttaliitteen 3 mukaisesti.

Vantaan Energia Sähköverkot Oy haluaa, että asemakaavan muutosehdotuksessa huomioidaan maakaapeleiden sijainti.

Mikäli maakaapeleita pitää siirtää, niin siirtokustannuksien osalta toimitaan Vantaan kaupungin ja Vantaan Energia Oy:n 20.7.1993 laaditun yhteistyösopimuksen mukaisesti.

Lisätietoja sähköverkkoon liittyvissä kysymyksissä antaa yleissuunnittelija

Kaukolämpöverkko

Asemakaavan muutosalueella sijaitsee Vantaan Energia Oy:n kaukolämpöputkia liitteenä olevan piirustuksen mukaisesti (Liite 4a-c).

Vantaan Energia Oy haluaa, että asemakaavan muutosehdotuksessa huomioidaan kaukolämpöputkien sijainti.

Mikäli kaukolämpöputkia pitää siirtää, niin siirtokustannuksien osalta toimitaan Vantaan kaupungin ja Vantaan Energia Oy:n 20.7.1993 laaditun yhteistyösopimuksen mukaisesti.

Lisätietoja kaukolämpöverkkoon liittyvissä kysymyksissä antaa yleissuunnittelija

Vastine:

Maakaapelit ja kaukolämpöputket on huomioitu asemakaavaehdotuksessa.

Ei toimenpiteitä.

Tarkistukset:

Ei toimenpiteitä.

NRO 2

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes), 8.6.2023

Lausunto:

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes) on tutustunut yllä mainittuun lausuntopyyntöönne. Tukes antaa lausuntonsa kemikaaliturvallisuuslainsäädännön näkökulmasta (390/2005).

Asemakaavamuutoksella varaudutaan Vantaan ratikkaan osoittamalla riittävä tila ratikan vaatimalle infrastruktuurille ja siihen liittyvälle katu ympäristölle Kyytitiellä, Jokiniemenkadulla ja Värитеhtaankadulla. Asemakaavamuutoksella muutetaan tutkimustoimintaa palvelevien yleisten rakennusten korttelialuetta (Y-3), rautatiealuetta (LR) sekä virkistysaluetta (VL) osin katualueeksi.

Kaavamuutosalue sijaitsee Tukesin valvonnassa olevan laajamittaista vaarallisten kemikaalien käsittelyä ja varastointia harjoittavan kohteen (Tikkurila Oyj) välittömässä läheisyydessä. Kohde on turvallisuusselvityslaitos ja kohteen konsultointivähyke on 1 km.

Laitoksella varastoidaan ja käsitellään merkittäviä määriä palavia nesteitä. Palavia nesteitä on varastoituna laitoksen sisätiloihin ja ulkona sijaitseville säiliöfarmeille. Merkittävimmäksi suuronnettomuusriskiksi on tunnistettu tulipalo. Suurpalotilanteessa myrkyllisiä savukaasuja voi levitä myös kaavamuutosalueelle ja suurpalo voi aiheuttaa haittaa lähialueen joukkoliikenteelle. Mallinnusten perusteella tulipalon lämpösäteilyvaikutukset eivät ulotu kaavamuutosalueelle, vaan jäävät tehdasalueen sisäpuolelle.

Kaavoituksessa on huomioitava, että yhteiskunnan kannalta merkittävän infrastruktuurin tullessa lähemmäksi tehdasalueita, voi yritysten toiminnan laajenemismahdollisuudet heikentyä vaarallisten kemikaalien käsittelyn ja varastoinnin osalta.

Tukesin näkemyksen mukaan kaavamuutokselle ei ole estettä käytössä olevien selvitysten ja valvontatietojen perusteella.

Vastine:

Tikkurila Oyj:tä on kuultu kaavatyön aikana MRL 62 §:n sekä MRA 30 §:n mukaisesti.

Kaavassa on annettu sisäilman laatuun liittyvä määräys yleisten rakennusten korttelialueelle; Rakennusten suunnittelussa on huolehdittava siitä, että ympäristön ilman epäpuhtauksien siirtyminen sisätiloihin on estetty. Rakennusten raittiin ilman otto tulisi sijoittaa mahdollisimman etäälle vilkkaista liikenneväylistä.

Ei toimenpiteitä.

Tarkistukset:

Ei toimenpiteitä.

NRO 3

Väylävirasto, 19.6.2023

Lausunto:

Väylävirasto on tutustunut asemakaavan muutosehdotukseen ja antaa lausuntonsa rautateiden näkökulmasta.

Suunniteltava alue sijaitsee Jokiniemen, Hakkilan ja Kuninkaalan kaupunginosissa Tikkurilan suuralueella. Alueeseen kuuluu Kyytitien, Santaradantien ja Jokiniemenkadun katualueita sekä Väritehtaankadun maanalaiset osuudet. Suunnittelualueella kulkee Tikkurila – Hakkila -rataosa. Asemakaavamuutoksen tavoitteena on varautua Vantaan ratikkaan osoittamalla riittävä tila ratikan vaatimalle infrastruktuurille ja siihen liittyvälle katuympäristölle Kyytitiellä, Jokiniementiellä ja Väritehtaankadulla.

Väylävirasto on antanut lausunnon asemakaavan muutosluonnoksesta 31.3.2023. Lausunnossa huomautettiin rautatiealueen rajauksen tarkastamisesta sekä eritasoristeyksiä koskevista kaavamerkinnöistä. Asemakaavan muutosehdotukseen ei ole tehty tarkistuksia lausunnon johdosta. Väylävirasto toistaa luonnosvaiheen lausunnossa esitetyt näkemykset.

Rautatiealueen rajaus

Suunnittelualan luoteisosassa sijaitsee nykyinen Lauri Korpisen kadun tasoristeys. Tasoristeyksen kohdalla Tikkurila – Hakkila -rata sijoittuu voimassa olevan asemakaavan mukaiselle katualueelle aiemmin tehdyn asemakaavamuutoksen seurauksena. Laadittavassa asemakaavassa rautatiealueen ulottuvuutta tulee tarkistaa Lauri Korpisen kadun tasoristeyksen kohdalla siten, että rautatie kaikkineen rakenteineen sijoittuu rautatiealueen puolelle.

Taso- ja eritasoristeykset

Asemakaavan muutosluonnoksessa on Tikkurilantien ja Jokiniementien nykyisten tasoristeysten kohdalle osoitettu eritasoristeykset. Kaava-aineistosta ei ilmene onko eritasoratkaisujen toteutettavuutta ja tilavarauksia tutkittu. Mikäli kyseisiä katuja ei ole tarkoitus toteuttaa tulevaisuudessa radan kanssa eritasoon, tulee kyseisiä kaavamerkintöjä vielä tarkistaa. Muussa tapauksessa eritasoratkaisujen toteutettavuus ja niiden vaatimat tilavaraukset tulee selvittää kaavatyön yhteydessä.

Väylävirastolla ei ole muuta huomautettavaa kaavahankkeesta. Maanteiden osalta lausunnon antaa toimivaltainen ELY-keskus.

Vastine:

Maanpäällisen asemakaavan muutosehdotuksen nro 002456 alue ei ulotu Lauri Korpisen kadun tasoristeyksen alueelle. Tasoristeyksen kohdalla on vireillä maanalainen asemakaava nro 621200ma, johon ei ole merkitty maanpäällisiä aluevarauksia.

Tikkurilantien ja Tikkurila – Hakkila-radan nykyiselle tasoristeysalueelle ei ole suunnitteilla eritasoristeystä. Kaavamuutosehdotuksessa Tikkurilantie–Tikkurilanraitio-risteyksen eritasoristeuksen kaavamerkintä on korvattu rautatien tasoristeys -merkinnällä.

Tarkistukset:

Tikkurilantie–Tikkurilanraitio-risteyksen eritasoristeuksen kaavamerkintä on korvattu rautatien tasoristeys -merkinnällä.

NRO 4

HSY, 19.6.2023

Lausunto:**Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä esittää lausuntonaan seuraavaa:**

Asemakaavan muutosalueella on raitiotielinjauksen, maanalaisten tilojen ja katuverkoston muutosten takia laajalti siirrettävä vesihuoltoverkosto. Uusien, saneerattavien ja siirrettävien vesihuoltolinjojen pituudet ja jakaumat on esitetty tarkemmin ratikan suunnitelmien yhteydessä.

Lähivirkistysalueilla (asemakaavamerkintä VL) sijaitsee nykyisiä vesihuoltolinjoja, joita varten ei ole asemakaavaan merkitty johtokujaa. Mikäli katsotaan tarpeelliseksi, tulee niitä varten lisätä johtokuja.

Lisätietoja antaa projektipäällikkö

Vastine:

Vesihuoltoverkosto on huomioitu asemakaavaehdotuksessa.

Vesihuollon linjoille ei ole tarpeen osoittaa johtokujaa kaavassa, sillä ne sijaitsevat yleiseksi alueeksi kaavoitetulla alueella, jolle ei ole suunniteltu rakentamista, joka haittaisi tai estäisi johtokujan sijoittumista. Jos alueelle suunnitellaan rakentamista, johtokujan kaavoittamisen tarve arvioidaan aluetta koskevan kaavamuutoksen yhteydessä.

Ei toimenpiteitä.

Tarkistukset:

Ei toimenpiteitä.

NRO 5

HSL, 22.6.2023

Lausunto:

Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä (HSL) lausuu kannanottonaan seuraavaa:

HSL pitää hyvänä, että alueella varaudutaan tilavarauksilla kestäviin liikkumismuotoihin. Tulee varmistaa, että alueen reitit joukkoliikenteen pysäkeille ovat turvallisia, sujuvia sekä esteettömiä. Myös vaihtoyhteyksistä pysäkkien välillä ja pyörien liityntäpysäköinnistä tulee huolehtia. Mahdollisuuksien mukaan pyöräpysäköinnin tulee olla laadukasta, vähintään runkolukittavaa, mielellään myös katettua. Pyöräpysäköinti tulee sijoittaa siten, ettei siitä koidu konflikteja esim. ohi ajavien pyörien kanssa. Olisi hyvä myös tilavarauksin varautua kestäväen liikkumisen tulevaisuuteen, esimerkiksi sähköpyörien lataamiseen ja kuormapyörienkin liityntäpysäköintiin.

Alueeseen liittyy lausuttavina olevia katusuunnitelmia, jotka pääasiassa vaikuttivat toimivilta. Jatkosuunnittelussa kannattaa kuitenkin varautua polkupyörien pysäköintitarpeen kasvuun tulevaisuudessa joka pysäkin yhteydessä ja lisätä suoraan Kyytitien varren bussipysäkille pyöräpysäköintiä, jota nyt ei ollut *Kyytitie välillä Jokiniemenkatu-Tukkukaupankuja* - katusuunnitelmassa 58641-1.

Jokiniemenkatu välillä Keravanjoki-Kyytitie -katusuunnitelmassa 58647-1 oli esitetty pyöräpysäköintiä vain toisella puolella katua ja toiselle puolella kaupunkipyöriä. Näkisimme että olisi hyvä, jos molemmille puolille Jokiniemenkatua olisi mahdollisuus jättää oma pyörä. Myös pyöräkaistoja voisi leventää 3-metrisiksi, jos tilaa riittää. Vantaan ratikan Jokiniemi-pysäkeille oli merkitty myös varauksia laitekaapeille, mikä on hyvä. Tarkemmassa suunnittelussa on hyvä varmistaa näiden käyttötarve ja sijainnit HSL:ltä.

Santaradantie välillä Jokiniemenkatu-Kanervannummi -katusuunnitelmassa 58711-1 tulisi tutkia ajouratarkastelun avulla, ettei bussin peränylitys osu katokseen tai matkustajiin, nyt lähtö pysäkiltä näyttää melko ahtaalta.

HSL on mielellään mukana kestäviin liikkumismuotoihin liittyvässä jatkosuunnittelussa. Lisätietoja lausunnosta antaa ja jatkosuunnittelussa yhteyshenkilönä on liikennesuunnittelija

Vastine:

Katualueen toimintojen tilavaraukset on tutkittu ratikan katusuunnittelun yhteydessä. Asemakaavaehdotuksessa on huomioitu ratikan katualueen tilavaraukset. Katualueen toteutus suunnitellaan katusuunnittelun yhteydessä. Katusuunnitelmissa otetaan kantaa muun muassa pyöräpysäköintiin sekä kevyen liikenteen kulkuyhteyksiin ja esteettömyyteen. Myös mahdolliset ajouratarkastelut laaditaan katusuunnittelun yhteydessä.

Ei toimenpiteitä.

Tarkistukset:

Ei toimenpiteitä.

NRO 6

Vantaan kaupunginmuseo, 22.6.2023

Lausunto:

Museo on lausunut mielipiteensä Vantaan ratikan kaavarungosta 13.1.2020 päivättyssä lausunnossaan (Dnro VKM/189/2020) sekä Ratikan kaavarunkoluonnoksesta (nro YK0049) 28.6.2022 päivättyssä lausunnossaan (Dnro VKM/073/2022). Museo on tuonut esiin lausunnoissaan, että reitin varrella tulisi nostaa esiin liikenteen, reitin varren historiallisten alueiden ja kohteiden historiaa.

Kaava-alue sijoittuu osittain valtakunnallisesti merkittävälle rakennetun kulttuuriympäristön alueelle (RKY 2009), joka mainitaan kaavaselostuksen luvussa 2.1.3. Kaava-alueen kohdalla kuitenkin on purettu RKY-inventoinnissa mainittu Arkkitehti Osmo Siparin suunnittelema laitosrakennus (vuodelta 1964) ja sen tilalle on rakennettu Säteilyturvakeskuksen toimistorakennus vuonna 2022, joka ei nuoren ikänsä vuoksi ole mukana kaupunginmuseon inventoinneissa. Valtakunnallisesti merkittävän rakennetun kulttuuriympäristön aluerajausta tullaan luultavasti pienentämään tältä alueelta kun inventointia ajantasaistetaan.

Suunnittelualueen kohdat, jotka osuvat Keravanjoen varteen ovat maiseman kannalta maakunnallisesti merkittäviä (osa Tikkurilan kulttuurimaisemaa. Missä maat on mainioimmat - Uudenmaan kulttuuriympäristöt -selvitys 2022). Uudenmaan maaseutukaavan arvokkaaksi merkitty alue on merkitty myös Vantaan uuteen yleiskaavaan kulttuuriympäristön kannalta merkittäväksi alueeksi (oikeusvaikutteinen liitekartta 1: Arvokas kulttuuriympäristö). Nämä maisema-alueisiin liittyvät kaavamerkinnot tulisi siirtää myös asemakaavan tasolle (merkintä sma - suojeltu maisema-alue). Lisäksi arvoalueet tulee mainita kaavaselostuksen maisemakuva kuvaavassa kappaleessa (2.1.2) sekä Uusimaakaavaan ja Vantaan yleiskaavaan liittyvissä kappaleissa (luku 2.2.1).

Ratikkalinjaus ylittää Tikkurilantien risteyksessä keskiaikaisen Suuren rantatien linjauksen, joka on yleiskaavan strateginen kehittämiskohde. Suuren rantatien merkintään liittyy määräys, jossa sanotaan, että uusi rakentaminen [Suuren rantatien varrella] tai ympäristörakentaminen liitetään tieympäristöön sen kulttuurihistoriallisia ominaispiirteitä korostaen. Asia tulisi lisätä kaavaselostuksen Vantaan yleiskaavaan liittyvään kappaleeseen (luku 2.2.1).

Yllämainittujen ohella tulisi myös huomioida, että Jokiniemenkadun ylittäessä Keravanjoen, näkyvät edustavat kivikautista merenpohjaa, jonka rannalla (nykyisen Hakkilan kivisillan kummallakin puolella) sijaitisi yksi Suomen laajimpia tunnettuja kivikautisia asuinpaikkoja. Jokiniemen kivikautista asuinpaikkakokonaisuutta on esitetty valtakunnallisesti arvokkaaksi arkeologiseksi kohteeksi, eli VARK-alueeksi ja paikalla sijaitsee nykyään Jokiniemen Muinaispuisto.

Ratikan reitin katutilan suunnittelussa käytetään Ratikan Design Manualia (Vantaan kaupunki & WSP Finland Oy 2020), jossa on esitetty katutilan suunnittelun ohje. Design manualin kaupunkikuvallisen laadun visiossa ensimmäisenä kohtana on paikallisten identiteettien tai historian esiin tuominen linjan kalusteissa ja materiaaleissa. Suunnitteluperiaatteiden muistilistassa kaupunkikuvan kohdalle on kirjattu, että paikallisia erityispiirteitä tuodaan esiin kohdekohtaisessa suunnittelussa ja taiteessa. Historian esiin tuominen on siis nostettu esiin visiona ja suunnitteluperiaatteissa, mutta käsikirjassa ei anneta ohjeita tämän aihealueen toteuttamiseen.

Ratikan design manualia täydentää raportti "Maisema, kaupunkikuva. Lähtökohdat Vantaan ratikan taiteelle ja paikallisten erityispiirteiden huomiointiin (WSP 2020)", jossa raitiolinja ja sen ympäristöä on tarkasteltu kaavoituksen, maiseman ja liikenteen yleissuunnitelman sekä alueiden historiallisten tietojen

pohjalta. Raportissa mainitaan, että Jokiniemen alueella on laaja yhtenäinen, kehittyvä puisto-rantavyöhyke, joka sisältää runsaasti luontoarvoja sekä historiallisia viitteitä. Historian jälkiä lähiympäristössä runsaasti niin kivikaudelta kuin 1900-luvun alkupuolelta. Historian esiinnostaminen tapahtuu alueella taiteen avulla.

Museon näkökulmasta ratikan kaavojen tausta-aineistossa olevat maininnat historian esiintuomisesta alueella ovat positiivisia. Ne tulisi siirtää asemakaavaan myös määräystasolle esimerkiksi yleisiin määräyksiin kaupunkikuvan kohdalle. Määräyksellä tulisi taata, että alueen rikas historia tulisi huomioiduksi yksityiskohtaisempia katu- ja puistosuunnitelmia ja taiteen konsepteja laadittaessa.

Vastine:

Vantaan yleiskaavassa 2020 osoitettu arvokas kulttuuriympäristö on voimassa olevassa asemakaavassa nro 620700 (YM 14.11.1990) kaavamuutosehdotuksen nro 002456 käsittävällä alueella osoitettu pääosin katu- ja rautatiealueiksi sekä yleisten rakennusten korttelialueeksi (kortteli nro 62040), jossa nykyisin sijaitsee Säteilyturvakeskuksen toimistorakennus. Kyseiset alueet ovat jo nykyisellään maisemaltaan muuttuneita.

Asemakaavan muutoksella nro 002456 varaudutaan Vantaan ratikkaan osoittamalla riittävä tila ratikan vaatimalle infrastruktuurille sekä parannetulle katu ympäristölle. Kuninkaanrannassa voimassa olevan asemakaavan puistoaluetta ja lähivirkistysaluetta (VP ja VL) muutetaan kaavamuutoksella osin katualueeksi. Kuninkaanrannan puistoalueen katualueeksi muuttuvalla osalla sijaitsee nykyisin jalankulkijoiden ja pyöräilijöiden käytössä oleva ulkoilureitti. Ratikka kulkee pääosin olemassa olevassa kaupunkirakenteessa, jossa se sovitetaan joko olemassa olevaan tai levennettävään katualueeseen. Yleiskaavan 2020 arvokkaan kulttuuriympäristön alueella katualueen laajennukset ovat vähäisiä. Alueen käyttötarkoitukseen ei tule merkittävää muutosta.

Asemakaavamuutos muuttaa alueen kaupunkikuvaa jonkin verran, pääosin katualueen osalta. Ratikan rakentamisella on vain vähäinen vaikutus Keravanjoen rannan maiseman muuttumiseen. Suojeltu maisema-alue -merkintä ei ole kaava-alueella tarpeellinen, sillä kaava ei mahdollista sellaista rakentamista, jolla olisi vähäistä suurempia vaikutuksia maisemaan. Keravanjoen varren maisemalliset arvot on siten otettu huomioon kaavaratkaisussa.

Asemakaavaselostuksen tekstiä on tarkennettu Uusimaa-kaavaa 2050 ja Vantaan yleiskaavaa (luku 2.2.1) sekä maisemallisia arvoja (luku 2.1.2) koskevilta osin.

Määräys alueen historian huomioimisesta katu- ja puistosuunnitelmia ja taiteen konsepteja laadittaessa ei ole tarpeen, sillä katu- ja puistosuunnittelua ohjataan jo laaditulla Ratikan Design Manualilla, jossa maisema, kaupunkikuva ja paikalliset erityispiirteet on otettu huomioon. Kaavaselostuksessa Ratikan Design Manual on nostettu ympäristön laatua koskeviin tavoitteisiin. Selostuksen luvussa 4.2 ”Ympäristön laatua koskevien tavoitteiden toteutuminen” on mainittu, että Kaavan katutilan laatuun kiinnitetään ratikan katu- ja puistosuunnittelussa paljon huomiota.

Tarkistukset:

Asemakaavaselostuksen tekstiä on tarkennettu Uusimaa-kaavaa 2050 ja Vantaan yleiskaavaa (luku 2.2.1) sekä maisemallisia arvoja (luku 2.1.2) koskevilta osin.

NRO 7

Uudenmaan ELY-keskus, 26.6.2023

Lausunto:

Kaavassa on osoitettu varaus melusteelle Kyytitielle korttelin 64057 läheisyyteen. Kaavaselostuksen mukaan julkisivujen suojaksi esitetään meluseinää, jonka torjuntavaikutuksen ansiosta sisämelun ohjearvot eivät ylitä. Melusteen korkeuden ja sijainnin määrittelyssä tulee ottaa huomioon suojattavien asuinrakennusten ulkovaipan ääneneristävyyden. Olemassa olevien rakennusten ääneneristävyydet voivat olla heikompia kuin raitiotiehankkeen meluselvityksessä on oletettu. Asuinrakennusten ulkovaipan ääneneristävyydet tulisi kaavatyössä selvittää melusteen riittävän koon määrittelyä varten. Melusteen likimääräinen korkeus tulisi merkitä kaavaan.

Vastine:

Meluntorjuntatarve on määritelty Vantaan raitioradan meluselvityksestä (Sitowise Oy 1.3.2023) ilmenneen melutason muutoksen ja raitioliikenteen aiheuttaman melun perusteella. Rakenteellista meluntorjuntaa esitetään selvityksessä kohteissa, joissa raitioliikenteen aiheuttama melu ylittää ohjearvon ja raitio-, tie- ja katuliikenteen yhteismelu hankkeen myötä huomattavissa määrin kasvaa (yli 2 dB). Ratikkahanke aiheuttaa alueella meluntorjuntatarpeen julkisivujen osalta. Meluselvityksessä on osoitettu kaksi metriä korkean meluseinän tarve kyseiseen paikkaan. Meluseinällä poistetaan ratikan vaikutus.

Kaavaan on lisätty melusteen vähimmäiskorkeuteen liittyvä määräys. Melusteen korkeus perustuu asemakaavatyön yhteydessä laadittuun ratikan meluselvitykseen, jonka mukaisesti noin kahden metrin korkuinen meluseinä riittää sisämelun ohjearvojen toteutumiseen.

Melusteiden sijainnit ja korkeudet määritellään tarkemmin ratikan katusuunnitelmissa.

Rakennusten ulkovaipan äänieristävyyttä ei ole tarpeen mitata kaavatyön yhteydessä.

Tarkistukset:

Kaavaan on lisätty melusteen vähimmäiskorkeuteen liittyvä määräys.

NRO 8

Uudenmaan liitto, 26.6.2023

Lausunto:

Kiitos lausuntopyynnöstä. Uudenmaan liitto ei anna lausuntoa otsikon mukaisesta asemakaavaehdotuksesta. Uudenmaan liitto kuitenkin toteaa, että selostuksen kuvaus maakuntakaavatilanteesta tulee päivittää. Uusimaa-kaava 2050 on saanut lainvoiman 13.3.2023, josta Vantaan alueella on voimassa Helsingin seudun vaihemaakuntakaava.

Vastine:

Maakuntakaavaa koskeva teksti selostuksessa on päivitetty.

Tarkistukset:

Maakuntakaavaa koskeva teksti selostuksessa on päivitetty.